

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

Líst izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žuajo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrletno . . . K 6-80
mesečno . . . K 2-10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserate) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 127.

Telefonska številka 65.

Celje, v pondeljek, dne 7. junija 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Občni zbor „Društva za nemštvo v tujini“.

Sedaj, ko nemški „patriotje“ v Avstriji kakor tudi njih klerikalna in „svobodomiselna“ glasila dolžijo veleizdajstva Čeha in Jugoslovane, kateri so se udeležili posvetovanj v Petrogradu, ne boče odveč, ako podamo obširnejše poročilo o občnem zboru „Društva za nemštvo v tujini“, ki se je vršil dne 3. t. m. v dvorani mestnega starešinstva v Berlinu in o katerem so naši nemški listi bodisi čisto molčali ali pa le mimogrede s par besedami poročali.

Občnega zbora imenovanega društva so se udeležili zastopniki najvišjih uradov in korporacij nemške države. Gospodje so se čutili sami med sabo in so govorili odkrito, kakor jim je velevalo vsenemško njih srce.

Zborovanje je otvoril predsednik, ki je pozdravil navzoče zastopnike ministerstva vnanjih rečij, državnega pomorskega urada, najvišjega sveta evangeljske cerkve, berlinskega vseučilišča, mesta Berlina, vsenemške zveze, nemške kolonijalne družbe, dunajskega nemškega Schulvereina, nemškega ljudskega društva za Moravsko, zveze Nemcev na Češkem, nemško-amerikanske unije, baltičskih in južnoamerikanskih Nemcev itd.

Zanimiv je bil koj prvi govor zastopnika najvišjega sveta evangeljske cerkve. Evangeljska cerkev — je dejal — ima mnogo skupnega s stremljenji „Društva za nemštvo v tujini“. Povsod kjer društvo snuje ali podpira v tujini nemške šole, kakor n. pr. na Češkem, snujejo se tudi nemške evangeljske občine in tako je danes že več kot 200 evangeljskih občin v tujini v zvezi s prusko deželno cerkvijo. Ta cerkev tudi že pobira od svojih članov posebno doklado, da ni mogla inozemske cerkvene občine kar najbolj izdatno podpirati. Na tak način spolnujeta društvo in cerkev svoj skupni namen. Evan-

geljska cerkev mora samo hvaležno pozdravljati prizadevanja „Društva za nemštvo v tujini“, katera tako izdatno pospešuje širjenje evangeljske ideje in avtoriteto pruske deželne cerkve.

Za „Vsenemško zvezo“ je spregovoril znani prof. Samassa, kateri je razvijal paralelo med prizadevanji Vsenemcev in društva. Ako proglašajo Vsenemci na glasen način načela vsenemškega gibanja, deluje društvo tajno. neslišno v dosego istega cilja.

Zastopnik dunajskega Schulvereina in nemškega Bunda na Češkem dr. Perko je izustil hujskajoč govor, v katerem je izrekel najprej zahvalo za izdatno finančno pomoč. Potem se je pečal s češkim narodom in „s krvavimi“ dogodki v Pragi Čehi preganjajo nemško vedo (!) Čehi rušijo celo sveti mir „pokopališč“. (Te svoje trditve ni dr. Perko natančneje pojasnil. Škoda, dosedaj so, kolikor je uradno konstatirano, še samo Nemci „rušili mir pokopališč“, podirajoč češke nagrobne spomenike.) „V slepem sovražstvu divja v Avstriji Slovan“, poročal je nadalje dr. Perko. „Čeh ne pozna nikakih obziror, nobenih mej, dočim se opotekajo avstrijski Nemci zaradi svoje needinosti v narodni bedi“. Iz te mizerije naj jim pomagajo bratje v rajhu in ljubezen do Nemcev v Avstriji naj bode najmočnejša ljubezen med Nemci. „Na zapadu proti dednemu sovražniku“, — sklenil je govornik — „nam ne morejo cvesti nikdar taki uspehi kakor pri nas. Ne glejte vedno na Vogeze, glejte k nam — nič na svetu vam nenadomesti deset milijonov avstrijskih Nemcev.“

Letno poročilo je podal predsednik državni minister von Hentig. Naslikal je položaj Nemčije sredi Nemcem sovražnih narodov. Vzrast nemštva je vzbudil v sosednih narodih bojovne protinemške organizacije. Tako šteje baje Rusija 17 velikih organizacij, širečih slovansko idejo in stoječih v tesni zvezi s češkimi organizacijami in balkanskimi državami (!). Vse naše vzhodne meje do Adrije so obtkane z

bojevnimi slovanskimi arganizacijami, katerim se pridružujejo na južnem Tirolskem italjanske organizacije. Na Francoskem bojuje proti nam mogočna „Alliance française“. V središču teh sovražnikov je navstal 1881. leta „Splošni nemški Schulverein“, ki se je pretvoril v sedaj mogočno „Društvo za nemštvo v tujini“. Člani so se pomnožili od 1500 nad 40.000 in letni prijemki neglede na direktne darove deželnih zvez in podružnic — so dosegli višino 338.000 mark.

To društvo je po mnenju gospoda ministra še le na začetku svojega razvoja in cilj, za katerim gre, zahteva vedno bolj čimnajvečje sodelavnosti vseh Nemcev. V nemški državi je danes združeno v organično celoto šestdeset milijonov Nemcev. Trideset milijonov jih živi za mejami nemške države. Bil bi to usoden pogrešek in nedostojno velikega naroda, ako bi pustili ležati mrtvo moč cele tretjine svojega naroda. Kaj hoče naše društvo?

Omogočiti hoče organizacijo cellega nemškega naroda, vseh devetdeset milijonov Nemcev iz rajha s tridesetimi milijoni Nemcev v tujini. K temu cilju stremi naše društvo v tiem boju. Delovati hočemo tiho in neopazno, brez hrupa, da bi se Nemci vseh dežel razumeli in ti, kateri se že razumejo, bodo delovali z nami brez velikih besed.

V bodoče hočemo delovati z novim napetjem moči, kajti naša narodnost nezadržljivo raste in kmalo bomo dovolj močni in dorasli za največje zahteve ter dosegli tesno pričlenenje Nemcev v tujini, naše nerazločljive združenje s tridesetimi milijoni nemških ljudi. Čim „konkretnješe“ bode to združenje, tem boljše, tem trdnjše bode. Današnja moč nemške države — toliko vojaška, kolikor kulturna in gospodarska, je za izvedbo naznačene naloge dovolj velika in je treba še splošnega prebujenja zavesti v nerazločljivi skupnosti vseh Nemcev, da postanemo

najmogočnejši narod na svetu! To je naš cilj. —

Poročajoč o dohodkih društva je konstatal gosp. minister, da so vzrasli leta 1908. prijemki v primeri s prejšnjim letom za 107.184 mark. Izdalo se je 338.000 mark, od tega je šla večina in sicer 192.000 mark na Česko, kjer je najbližje in najnujnejše poprišče društva. Prijemki pa vedno in neprestano rastejo in bo treba organizacijo poglobiti. (Koliko se je potrošilo za ponemčevanje slovenskih in jugoslovanskih dežel, žalibog ne morem poročati).

Tajni svetnik prof. dr. Lamprecht, zgodovinar na lipskem vseučilišču, je govoril o nemštvu in nemški kulturi v tujini. V uvodu je prosil, naj se mu dovoli govoriti brez vsake politične opreznosti in „naj bi smel imeti svojo dušo na jeziku“. Po njegovem mnenju Nemci najbolj napredujejo v Zedinjenih državah v Ameriki, kjer so politično organizirani in so si dobili upliv na državno upravo. Tam so politična moč, s katero treba računati, ako pride do važnih političnih zapletk. Upliv Nemcev v tujini na odločevanja in sklepe Nemcev v rajhu bode v bodoče vedno večji. Čim močnejši bodo ti odnošaji, tem večji bode učinek na nemško državo. Treba bode pa preiti k veliki kulturni politiki in opustiti dosedanje politiko strelnega prahu in svinca.

Govorniku je stopila duša popolnoma na jezik, ko je govoril o pomenu avstrijskih Nemcev.

Avstrija? Kaj Avstrija! Avstrija je v nemški moči! Jaz sploh ne poznam razlike med nemštvom in Avstrijo, ne poznam sploh nikakih mej. Stara Avstrija ima nemško kulturo, nje namen je „inkultivirati“ nemško kulturo Čehom in Mađžarom. (Ogromno odobravanje in ploskanje).

Ako hočete vedeti, kaj je nemška kultura, potujte od Krfa proti severu. Kakor hitro pridete do Kotora, jo bode spoznali. V Kotoru se že čutite kakor v Teplicah. Ali ko prihajate iz

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

73

Češki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil
Stanko Svetina. Dalje.

„Kdaj pa bomo večerjali?“ se je oglašil nestrpljivo brat Matija.

Starec ga je gledal nekaj časa osupel, ker si ni mogel raztolmačiti ta nagli obrat od stvari nebeških do najbolj navadnih pozemeljskih. Pa je vzel molče iz torbe pri pasu velik kos črnega kruha s sirom, dal je oboje Broučku in je rekel: „Vzemi mojo večerjo. Komaj, da sem jo še dobil. Stari moj želodec slabi od dne do dne bolj in že se ne brigam do ti za hrano zemeljsko. Tudi te ima vsak v našem taboru dosti. Seveda le hrano najpriprostejšo; zakaj

greh bi bil hraniti s slaščicami to blatno shrambo duše in bodočo vrečo črvov.“

Brat Matija je obotavljajoče vzel kruh s sirom in ga je černo pogledal kakor noč; ej to je krasna večerja! — je govoril zlovoljno na tihem — kos komisa, črnega kakor zemlja in trdega kakor podplat! In k temu sir — ampak — škoda govoriti. Mislil sem, da bodo vendar imeli košček mesa s kakim komisnim cmokom . . . Brouček, Brouček, kam si dal razum!

Glad ga je prisilil, da se je vendar lotil črnega kruha, po katerem ga je bolelo nebo in da je z odporom snedel tudi nekoliko sira, ki je pustil v njegovih ustih neprijeten okus in žgočo žejo.

„Kje pa bi dobil tu kako pijačo?“ vprašal je malodušno.

Brat Stah si je odpel pas in mu je podal okroglo, leseno posodico.

Brat Matej jo je vzel nezaupno

in jo je pritaknil k ustom; toda takoj jo je odmaknil in je zaklical s kislim obrazom: „Saj je to čista voda!“

„Seveda, sveža božja vodica. Nalil sem jo pred kratkim tam doli iz studenca.“

„In piva tukaj nimate?“

„Imeli smo ga danes, pa je že pošlo. Žizka se pobriga tudi, da dobijo brati zmeren dušek piva in da se z njim pokrepčajo. Seveda na pohodih pijemo navadno le vodo. Ako gremo v kako prijateljsko mesto, tu Žizka vselej piše naprej: Zakaj mi pridemo kmalu k vam, če bog da: imejte pripravljen kruh, pivo, krmo za konje in brati pripravljajo, kar morejo. Vsak rad podari vse, kar ima, za skupno potrebo. Saj smo ena rodbina božjih otrok. Vitez se enači s kmetom, vsi v naši vojski smo brati. Nobeden se noče povzdigovati nad drugim, niti bolje živeti od ostalih; vsak se briga za vse. Vsi smo prodali

svoja zemljišča in vsak je vsul iztržen denar v kadi, na Taboru za to pripravljene, iz katerega plačamo skupne potrebe.

Zgovorni starec je umolknil, ker ga je zmotil glas zvona, ki se je zasiljal iz doline. Zakaj soluce se je nagnilo medtem k zapadu in modrikasti obzor se je spremenil v mehak odsev rdečice in zlata. Iz praških mest pa je zadonel večerni pozdrav, naprvo iz enega, potem iz drugega, pa iz ostalih stolpov, tu jasneje tam temneje, v različnih mogočnih in ljubkih glasovih, ki so se spojili v velikansko himno, slavno in ganljivo.

„To je nekako dolgo in slavno klenkanje“, je spregovoril brat Matija.

„Slavijo predvečer nedelje“, je razjasnil brat Stah.

„Predvečer nedelje? Saj je danes šele petek!“ je zaklical brat Matija, ki ki se je z gotovostjo spominjal, da je

Italije na nemške meje v Avstriji, izveste, kaj je nemška kultura. Avstrija ni za nas inozemska država!

Patrijotična „N. Fr. Presse“, katero spreleta kurja polt nad vsakim poskusom kulturnega in gospodarskega (in še prav posebno tega) zblizanja slovanskih narodov, se bode pač neizmerno razkačila nad temi jasnimi izjavami pangermanskih nepotrpežljivcev, ki niti državnih mej več ne poznajo. In kaj še le „avstrijski patrijot“ Iro, ki je bil nedavno tako užaljen, ko je dr. Kramar po svojem povratu iz Rusije zopet spregovoril v avstr. parlamentu! Pač res! Berolinski shod bi se ne bil mogel vršiti ob ugodnejšem času kakor sedaj, ko se Nemci v državnem zboru tako razburjajo nad „panslavizmom“.

Politična kronika.

v Slepavstvu vladnih strank pri glasovanju o predlogu dr. Laginje. Zadnjič smo poročali, da je posl. dr. Laginja, ko je opozicija sprevidela, da bi se še v isti seji izvršilo končno glasovanje o Šusteršičevem predlogu, predlagal konec debate in glasovanje po imenih o Šusteršičevem predlogu. Član vladne večine posl. K. H. Wolf je na to predlagal, naj se o Laginjevem predlogu glasuje po imenih. Ta predlog je bil sprejet in začelo se je glasovanje. Zapisnikar posl. Kotlač je pri tem konstatiral, da je na poziv imena Berndt nekdo glasoval. Posl. Kotlač je dobro vedel, da poslanca Berndta ni v zbornici, ker je v Pragi; poklicalo se je še enkrat njegovo ime in zopet je nekdo glasoval z ne, torej za vladno. Na to je poslanec Kotlač vprašal, kje je posl. Berndt (nemš. radik.)? Nemci so videli, da je sleparstvo odkrito in so zagnali grozen trušč, kričeč: Konec in Abzug Kotlač! Delali so se tudi silno razžaljene, da se jim očita sleparstvo in se zato tudi niso vdeležili seje predsednikov klubov, čeprav je posl. Udržal v imenu čeških posl. izjavil, da so Čehi pripravljeni dati Nemcem izjavo, da jih niso hoteli žaliti. Nemci so ostali neizprosni — in užaljeni, niso prišli na sejo in so z obstrukcijo zaprečili glasovanje o meritu Šusteršičevega predloga. Koliko so s tem vladi in svoji politični dostojnosti vstręgli, je drugo vprašanje.

v Slovanska jednota je izdala o petkovi seji parlamenta to le izjavo: V današnji seji parlamentarne komisije Slov. jednote je bilo vgotovljeno, da je bilo mnogim članom komisije med obstrukčnim govorom prof. Redlicha od dobro poučene strani naznanjeno, da so nemške stranke sklenile, da začno v slučaju, da ostanejo v manjšini, hrupno obstrukcijo ter da onemo-

gočijo nadaljevanje seje. Iz tega je jasno, da je postopanje posl. Vavla Kotlača odgovarjalo njegovi dolžnosti in da se Nemci poslužujejo tega samo kot pretveze, da bi začeli obstrukcijo proti glasovanju po imenih, katero so sami predlagali, na način, kakoršni je v parlamentarni zgodovini še brez primera. Nevaren pojav je tudi postopanje nemških strank proti predsedniku, kateri je bil izvoljen iz njih srede. Obenem je bilo tudi na posvetovanju konstatirano, da je bil pri glasovanju za vladno dvakrat oddan glas v zbornici neprisotnega nemškoradikalnega poslanca Berndta. Jutri bode plenarna seja Slovanske jednote.

v Vladi se je zopet ojunčila ter z nova grozi. Nek „aktivni minister“ je zaupal svojo državniško modrost sotrudniku „N. W. Tagblattu“ in ta jo je takoj raztrobil v svet. Ta „aktivni minister“ pravi, da je vlada bila zato poražena, ker je opozicija vedno polnoštevilna v zbornici, vladna večina pa ne, opozicionalec je baje manjkalo komaj 15 vladnih mož pa celih 70. Političnih posledic to glasovanje ne bo imelo prav nikakih, ker sedanja vlada ni parlamentarna, čeprav sedi nekoliko parlamentarcev v kabinetu. Sedanja vlada ni izvrševalni odbor parlamentarne večine temveč zaupnica krone, stranke, ki jo podpirajo, so se ji pozneje, ko jo je zaupanje krone poklicalov življenje, pridružile in sicer na temelju delane programa itd. Ta „aktivna“ ekselencia na koncu svojega modrovanja pogreva zopet tiste slaboumne fraze, s katerimi so vsi vladni ljudje pitali svoje kaline za časa glasovanja o rekrutnem kontingentu in proračunskem provizoriju in ki se glase: „Ne sebi, ampak samemu sebi in državi je parlament dolžan rešitev državnega proračuna. Do konca junija je še časa dovolj za spolnitev te dolžnosti!“ Vladi se ne zdi ne potrebno ne primerno zahtevati še en provizorij. Bilo bi obžalovanja vredno, ako bi zaradi tega prišlo do konflikta. Kabinet bo storil, vse, da se temu izogne, „ni se mu ga pa treba bati“. Torej stara pesen. Ministri so zaupniki krone in se jim ni treba brigati za parlament, naj je za nje ali proti njim; ministri so zaupniki krone, parlament pa je dolžan dovoliti državni proračun, če tega ne stori, ga razženemo in poskrbimo, da pridejo pravi mameluki v državni zbor, ki bodo mislili, da so ministri sekrosanktni in ob enem absolutni gospodarji v državi kakor hitro se proglasijo za zaupnike — krone. „Aktivnega“ ministra bi pač moralo biti sram kvasiti take budalosti in na tak način zlorabiti zaupanje krone.

Kakor je iz izjav v nedeljskih listih razvidno, so vse nemške stranke

pripravljene podpirati ta slabo maskirani absolutizem Bienenrothove vlade pod tem pogojem, da stopi kabinet z nemškimi strankami v še tesnejšo zvezo. Tudi Poljaki ostanejo Bienenrothu verni. Poljska ljudska stranka ostane v vladnem taboru, ako se ji da v zahvalo glavo viteza Bilinjskega. Vlada pa neče žrtvovati tega dragega člana.

v Prihodnja seja parlamenta bo jutri. „Korresp. Centrum“ pravi, da Bienenroth ostane, naj že zbornica sprejme, ali pa odkloni meritum Šusteršičevega predloga, ostane tudi, ako ji zbornica proračun dovoli ali pa tudi ne. Ta ponosna vlada tudi ne zahteva več od parlamenta, naj reši svoj delavni program, dovolj ji je, da reši še proračunski provizorij. Za jesen se pa pripravlja totalna premena sedanjega položaja. Tako piše vladno-klerikalna Korresp. Centrum.

v Ogrska kriza. Avstrijska vlada je kakor poroča „Pester Lloyd“ odklonila Wekerlov načrt rešitve ogrske krize. Sedaj pojdetta še Kossuth in Andrassy k cesarju v avdijenco, pa tudi od te avdijence se ne pričakuje obrata v celi stvari.

v Rusija. Ruski car in nemški cesar se snideta nekje na morju. Oficijozno pravijo, da ta sestanek ne bo imel drugega namena, kakor ta, podati dokaz, da so privatni odnosi ruskega in pruskega dvora še vedno jednako prijazni. Na politiko obeh držav pa baje ta shod ne bo imel upliva. Nadalje se snide ruski car z angležkim kraljem ter poseti predsednika francoske republike v Cherbourgu.

Slovanski zapiski.

d Manifestacijski shod o veleizdajskem procesu v Zagrebu se je vršil dne 5. t. m. v Pragi. Bila je to močna izjava češkega in slovanskega dijaštva v Pragi proti nečuvnemu nasilstvu, proti pravici in pravičnosti v zagrebski pravdi. Shoda se je udeležilo nad poldrugitisoč ljudi. Govoril je prof. Masaryk o svojem koraku v tej stvari, za njim so govorili zastopniki slovanskega dijaštva v Pragi. Shod se je vršil resno in dostojno in duh kateri je na shodu vladal, nam daje čutiti bodoče obrise slovanske politike, osnovane na napredku in vzajemni podpori posameznih slovanskih narodov v dobi preganjanja in brezpravnosti. Jugoslovansko razumništvo, katerega je bilo na tem shodu nekoliko stotin, je dobilo ta utis zlasti pri govoru prof. Masaryka, kateri je pokazal v vprašanju zagrebske protisrbske pravde to pot slovanskega pobratenja. V predsedništvo shoda so bili izvoljeni gg. Tvrzický (Čeh), Jekovec (Slovenec), Cvejić (Srb), Hanzik in Kudela. Po uvodnih besedah gosp. Tvrzického je spregovoril prof. Masarik, ki je dejal, da ima shod demonstrativni značaj. Zbrali smo se, da bi skupno z Jugoslovani demonstrirali proti justičnemu nasilstvu v zagrebski pravdi. Profesor Masaryk je v svojem govoru povedal, zakaj je posegel v ta proces: hotel je opozoriti nanj evropsko javnost ter imunizirati svoja izvajanja v parlamentu za celo državo, torej tudi za Ogrsko in Hrvatsko. Pokazal je zopet na cilj zagrebskega veleizdajškega procesa, ki tiči v tem, da bi Srbe in Hrvate naščuvali enega proti drugemu in Srbe oplašili. Govoril je natanko o pravdi in živo naslikal vse gorostasnosti, na katere se naslanja, ter smešnost veleizdajske obtožbe. Masaryk je spodbujal jugoslovansko mladino k realnemu delu v svrhu gospodarske in kulturne povzdige naroda. Končal je s sledečimi besedami: „Zvršil sem kos drobnega slovanskega dela s tem, da sem posegel v zagrebski

proces. Hočemo delati slovansko politiko, narodno in kulturno politiko“. Na to so govorili v imenu naprednega dijaštva vseh slovanskih narodov, in sicer za Rusine Bočkovski, za Lužiške Srbe Wenke, za Slovence Brunčko, za Hrvate Novak, za Bolgare Lukaš, za Srbe Škerović. Potem sta še spregovorila predsednik Turzický in Kudela, na to je bila sprejeta resolucija: Češki in slovanski slušatelji praških visokih visokih šol skupno z meščani, zbranimi na manifestacijskem shodu dne 5. junija izreka vzešči na znanje referat prof. Masaryka in izjave zastopnikov slovanskega dijaštva svoje tople simpatije mučenikom zagrebskega procesa. Goječ trdno prepričanje, da bo ta na temelju neopravičenih in zločinskih obdolžitev zasnovani proces končal s flaskom onega režima, ki se skuša vzdržati z nasilnimi in zločinskimi sredstvi, apeliramo na avstrijsko in evropsko javnost, naj ne daje svojem smislu za pravo izraza samo v nedolžnih časniških izjavah, naj mariveč z vsemi zakonitimi sredstvi pošteno deluje na to, da bi bil ta evropski škandal odstranjen.

Štajerske novice.

o Volitve v okrajni zastopniški končale so se, kakor se je bilo bati, z nemško zmago. Prvič so pri teh volitvah nastopili Slovenci in dosegli so naravnost čudezne uspehe v skupini veleposestva in v skupini najvišjih obdačencev; v prvi so propadli za en glas, v drugi za dva. Veseli smo teh uspehov, kaže se nam lepa perspektiva za prihodnost, v doglednem času zmagamo v obeh skupinah! Kar pa nas žalosti v dno srca, je to, da je pripomogla k nemški zmagi indolentnost oz. neodločnost in bojazen slovenskega volilca ter narodno izdajstvo Marije Loger, velepr. gostilničarke in mesarice v Hrastniku. Slovenska zemlja nudi tem ljudem blagostanje, slovenski groši so jih obogatili, še več, čista slovenska kri se pretaka po njih žilah, a v odločilnih trenutkih gredo v boj zoper rojake iste krvi! — In še z nekom bo treba obračunati — s trboveljsko premogokopno družbo. Opetovano smo jo svarili, naj ne vzbuja sovraštva v tamošnjem prebivalstvu — poslušala je raje Leillerja. Dobro! Mi pozivamo vspricho tega narodne zastopnike v obč. odboru trboveljskem, da prenehajo s kakoršnimkoli concessionski tej družbi, končati se mora vsako hlinjenje. Kdor besedo lomi, ta ne zasluži nikakega pardona!

o „Schulverein“ in nemško uradništvo. Izmed 10 odhormnikov S., ki so bili letos na novo voljeni, je osem državnih uradnikov, med temi pet od sodišča. To kaže na eni strani precejšnjo samozavest nemškega uradništva, na drugi pa enega izmed mnogih vzrokov, zakaj črti slovansko prebivalstvo nemško uradništvo.

o Čukovsko izobraževalno delo. V „Slov. Nar.“ je priobčen iz Vidma ob Savi podpisan dopis, ki opisuje nastop čukov na Krki kakor se je vršil binkošne praznike. Prizori, ki se tam opisujejo, spominjajo človeka na najbolj uspele pretepe po zakotnih hribovskih gostilnah: suvanje in pobijanje starih mož, odprti noži, kot znamenje napredka tudi revolverji, ponočno razgrajanje, kričanje in žvižganje, psovanje na javnem predavanju itd. Ne bi omenjali takih stvari, ki so sramotne ne le za duhovniške organizacije temveč za cel narod, ako bi ne bila s tem z nova potrjena naša trditve, da je klerikalizem protikulturn, poguben za ljudsko moralo in zdravo izobrazbo. Vredno je, da se najboljši možje v narodu uprejo z vsemi silami takemu zastupljanju našega ljudstva!

imel včeraj pred nesrečnim izletom na Hradčane po navadi grah s svinjino.

„Motiš se; sobota je danes, dan svete Marjete“, je odvrnil Stah.

„Ravno zato je danes petek. Saj sem si včeraj, v četrtek po obedu spomnil, ali pa kakor na svoje grehe pozabil, da bi moral na poti na Hradčane kupiti kak dar svoji gospodinji k današnjemu godu“, je odgovoril brat Matija in je tiho vzdihnil: Lepo slavim njen god!

Stah je zopet ostal pri svoji trditvi in gospod Brouček se ni dalje z njim prepiral, misleč, da so se s časom zmotili tudi svetniki.

Bil je tudi že zaspan po dnevnem trau. Sedaj je prišla v njegovih spominih do časti tudi spalnica, da, tudi kurnik z nebom in s pisanimi pernicami mu je vzbudil žalosten vzdih. Kako bi sedaj tam, sit in napojen, zleknil svoje utrujene ude v oni varni tihi škrinji,

na mehkih, puhovih pernicah — sedaj pa mora tukaj spati na goli, trdi zemlji, pod širnimi nebom, v sredi med divjim, oboroženim ljudstvom. Natanko se je odločil, da pri prvi ugodni priliki tudi tabor Žižkov zapusti, se skrije kje v krčskem gozdu in se vrne po zadušeni vstaji v Prago. Taka družba njemu absolutno ne pristaja. Z vsakim sitnežem se bratiti — ko bi vsaj pametno pili bratovščino! Ampak takole! Brat sem, brat tja, pa te postavi k obzidju, da bi podajal kamne! Živiti se s črnim kruhom, napijati se vode, spati na goli zemlji in ko prideš do groša, zagnati jim ga v kad — hvala lepa za tako življenje!

S tem sklepom je potegnil kapo še trdneje na glavo, da bi mu kaj ne zlezlo v ušesa, zavil se je v plašč in se je pripravil k spanju.

Dalje prih.

o „Zadružna Zveza v Celju“ ima dne 17. junija 1909 ob 10. uri predp. v celjskem „Nar. domu“ svoj redni občni zbor.

o **Koncert „Glasbene šole“ ljubljanske „Glasbene Matice“ v Celju.** Poleg zabave in nekoliko dražabnega življenja, katerega tako zelo pogrešamo v slovenskem Celju, zasledujejo takozvani „šolski koncerti“, kakor smo jednega slišali včeraj v veliki dvorani Narodnega doma, dvoji lepi in potrebni cilj: starišem in podpornikom zavoda kažejo lepe učne uspehe, na drugi strani pa ustvarjajo „koncertno občinstvo“, vzgojujejo naše ljudi za razumevanje posameznih skladb. Zato bi se morale take prireditve pogosto ponavljati. Z ozirom na ta namen se mi je zdel skrbno sestavljen vspeh včerajšnjega koncerta prav srečen: za vsakogar je bilo namreč nekaj. Za ljubitelje priproste, v srce segajoče narodne pesmi in za častilce umetne glasbe. Prvim je nedvomno osobito ugaljal nastop in petje lepo razvrščenega mešanega zbora, drugi so se pa naslajali na izborni podanih Griegovih, Durantovih, Feixovih in Wagnerjevih komadih. G. Feix se nam je predstavil tokrat že drugič kot skladatelj s „Slovenskimi plesi“ na glasovir in norveško melodijo „Jesenska cvetlica“ za kvartet na svirala. Iz „Slovenskih plesov“, katere nam je podala na glasovirju gđ. Melanija Sernečeva, odmeva kos našega narodnega življenja: cerkev, rajanje in napitnice v gostilni. G. skladatelj se je pri vsakem komadu priredila pristrčna ovacija. Močno skrajšana Bizetova Fantazija iz opere „Carmen“ in Beriotov „Andante C-dur“ sta lepo pokazala izvežbanost učencev na gosli. Obisk ni bil sijajen; trud g. kapelnika in pa bogata vsebina koncertova bi zaslužila kaj boljšega; pa kaj hočemo: treba si nam je ravno vzgojiti koncertno občinstvo. Torej le neustrašeno in vstrajno naprej!

o **Celjski „Sokol“** je poletel včeraj v lepo napredno Šmartno v R. d. Izleta se je udeležilo 28 telovadcev pod vodstvom br. staroste dr. Gvido Serneca in podnačelnika br. A. Jagra. Med potjo so se izvajale redovne vaje. V Šmartnem so se oglasili sokoli v narodni gostilni pri Stožirju, kjer so v družbi z domačini prebili nekoliko veselih ur, nato pa so se vrnili po lepi pokrajini osveženi in vzradoščeni v Celje. Žalčani se izleta niso udeležili.

o **Uradna učiteljska konferenca za celjski in šmarski okraj** se je vršila v soboto 5. t. m. v okoliški šoli v Celju. Predsedoval je okr. šol. nadzornik Supanek, ki si je izbral za svojega namestnika ravnatelja Jurkoviča, za zapisnikarja sta pa bila izvoljena učiteljica Kregar in učitelj Rozman s Ponikve. Konferenca je trajala nepretrgano skoraj 6 ur. Po temeljitem in obširnem nadzornikovem poročilu so sledila predavanja. Okrajni nadzornik dr. Keppa je pregledno in nazorno predaval najvažnejše o šolski higijeni; šol. vodja Černež je imel vseskozi zanimivo in prepričevalno predavanje o času primernem vprašanju glede na gojitev poučnih izletov in pouka v naravi; nadučitelj Petriček, priznan strokovnjak v kmetijstvu, je poročal v imenu odbora za šolske vrte o stanju šol. vrtov celjskega okraja, dočim je jednako poročilo za šmarski okraj odpadlo; nadučiteljica Orač je predavala o ženskih ročnih delih; pri razgovoru o tem vprašanju, ki je bil posebno s strani nežnega spola nenavadno živahen, so se vse govornice in skoraj vsi govorniki postavili po robu dosedanjemu načinu tega pouka ter so naglašali njega preustrojitve v smislu resničnih dandanašnjih življenjskih razmer. Šivanki, torej šivanju in kr-

panju, se je pela slava, dočim sta se kvačka in pletenica obsojali na smrt. Vršile so se tudi običajne volitve odsekov in odborov. Končno se je za celjski okraj volil še nov zastopnik v okrajni šolski svet.

o **Kot zastopnik učiteljstva v okrajni šolski svet celjski** je bil ob priliki uradne učiteljske konference dne 5. t. m. izvoljen gosp. nadučitelj Brinar iz Gotovelj. Dosedanji zastopnik g. nadučitelj Gradišnik je lansko leto iz posebnih vzrokov odložil svoj mandat. Učiteljstvo mu je izkazalo svoje popolno zaupanje s tem, da ga je v oktobru lanskega leta zopet enoglasno izvolilo. Ker pa deželni šolski svet ni potrdil njegove zopetne izvolitve, je prišlo učiteljstvo v neprijetno zagato: ali ostati za nedoločen čas brez zastopnika, ali pa voliti namesto g. Gradišnika drugega zastopnika. — Kakor je izid volitev pokazal, se je učiteljstvo odločilo za drugi slučaj, zajedno se je izreklo obžalovanje, da dosedanji zastopnik, ki uživa zaupanje vsega učiteljstva, ni bil zopet potrjen in se je zahtevalo, da se izkaz obžalovanja sprejme v zapisnik.

„Südmarkine“ slavnosti v Gradcu so potekle na znani „nemški“ način. Udeležil se jih je tudi oficijelno „oče“ slovenskih kmetov v ptujskem okraju pek in poslanec Ornik. V odbor je poleg drugih voljen ptujski odvetnik Plachky, v nadzorstvo ormoški odvetnik dr. Delpin, trgovec Schober v Marnberku in odvetnik dr. Ambrožič v Ljubljani. — Predlog, da bi se „Südmark“ postavilo na napredno stališče, se je odklonil, ni se pa odobrila ustanovitev klerikalne podružnice „S.“ v Gradcu.

o **Na Ponikvi ob J. ž.** se vrše jutri občinske volitve. — Voli samo 3. razred, v katerem so bile zadnjič volitve vsled klerikalnega ngovora ovržene.

o **O premajhnih prostorih** v mariborski glavni davkarji se upravičeno pritožuje „Arbeiterw.“. Tesne in zadržljive pisarne mučijo uradništvo in stranke. Zakaj pa se ne zida novo uradno poslopje za davkarijo in glavarstvo? Prostor je že zdavnej pripravljen. G. drž. posl. Resel, na delo!

o **Štajerski obrtno-pospeševalni zavod v Gradcu** priredi v jesen četrti strojni tečaj za mizarje, ako bode pri-glašanih dovolj udeležencev. Pouk se vrši vsak dan od 7—9 zv. Pončuje se strojno obdelavanje lesa. Udeleži se lahko tečaja vsak štajerski mojster ali pomočnik. Naznačiti pa je treba obisk vodstvu zavoda (Gradec, Herreng. 9.).

o **Družbi sv. Cirila in Metoda** je polal g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju K 20— kot poravnavo v neki častni zadevi njegove stranke V. — Iskrena zahvala!

o **Pekončajte metulje**, sicer bode gosenice večno več! Uporabljajte v to mladino! Primerne mrežice se dobi v vsakem številu v „Državni učni delavnici za košarstvo“ pri Sv. Barbari v Hal. komad po 20 vin.

o **Umrl je** v soboto 5. t. m. v Rogoznici pri Ptujug. Ognjeslav Brenčič, znan navdušen in požrtvovalen narodnjak in zvest somišljenik nar. stranke. Pogreb je bil danes zjutraj. Pokojnik je bolehal že dolgo časa na pljučni bolezni. Bil je neumoren delavec za probujo Slovencev v ptujski okolici. Mlademu možu — časten spomin in lahka zemljica!

o **Pretep se je vršil** včeraj v Franclovi gostilni v Štorah. Nekemu fantu so vzeli mašno knjigo in desetak. Vršile so bodo natančne poizvedbe.

o **Uradno poročilo o stanju letine na Ogrskem.** — Vsled ugodnega vremena se se travniki, vinogradi in sadovnjaki zelo zboljšali. Najlepše pa so se zboljšale jare setve, dočim dež

pri ozimni ni mogel tako ugodno vplivati. Posebno nezadovoljivo stoji pšenica. Rž je malo boljša, pozimni ječmen in ogrščica obljubljata le malo letino.

o **Odilijin zavod za slepce v Gradcu** sprejme s 15. septembrom 1908 vse slepe, 4—12 let stare otroke za odgojo in pouk, ki imajo domovinsko pravico na Štajerskem; prav tako sprejme otroke, ki zaradi slabega vida ne morejo obiskovati javnih ali zasebnih ljudskih šol. Plačati je na leto le malenkost; ako pa je prosilčevo uboštvo dokazano, tedaj ga sprejme „Odilijin zavod za slepce v Gradcu“ brezplačno. — Poučujejo se vsi predmeti ljudskih šol, uspešno se goji petje in godba kakor tudi ročna dela, kakršna zamore izvrševati slepec samostojno. Prošnje za ravnateljstvo zavoda naj se oddajo do konca julija. Pridenejo naj se sledeča izkazila: krstni list, spričevalo o cepljenih kozah, domovinski list, ubožni list ter zdravnikovo izpričevalo, ki naj priča, da je otrok slep ter da je sposoben za pouk in vzgojo.

o **G. Fr. Em. Fridrich iz Petrovč** nam z ozirom na naše poročilo v št. 125 pošilja sledeči § 19 popravek: Ni res, da sem jaz „uskok“. Kar sem bil, ostanem: jaz svojih nazorov nisem nikdar spremenil.

o **Razpisano je učno mesto** na trirazredni ljudski šoli v Lehnu, 2. pl. razr. Prošnje do 30. jun. kr. šolskemu svetu v Lehnu, pošta Ribnica-Brezno.

o **Premeščen je okrajni sodnik** dr. Fr. Peitler iz Loža v Višnjo goro, okr. sodnik Pelegrini pa iz Višnje gore v Lož.

Poziv za trgovske zveze z Bosno in Hercegovino. Krakovski „Čas“ poroča, da je razposlala bosanska vlada na vse avstro-ogrske trgovske zbornice okrožnico, v katerih jih poziva, naj vplivajo na trgovce, da si iščejo trgovinskih zvez z Bosno in Hercegovino. Okrožnica zatrjuje, da je trgovinski položaj v B. in H. varen in ugoden ter zasluži zaupanja.

o **Frischaufov dom na Okrešlju** se otvori koncem junija. Rodoljubi, narodni zavodi, spominjajte se Frischaufovega doma!

o **„Narodno zbirko“** namerava letos zopet prirediti ob obletnici 20. septembra „Klub slov. naprednih akademikov v Celju“.

o **Zlat zaslužni križec** je pripel včeraj marib. glavar grof Attems županu v Žitencih pri Sv. Lenartu v Sl. gor. g. Jožefu Černčecu. G. Černčec je že 35 let župan v svoji občini.

o **Za častne meščane** je imenovala ormoška občina bivšega posl. Koschinegga, marib. sodnika Liebischea in Wastiana. Stvar je pomembna zaradi tega, ker si skušajo s tem Nemci zasigurati pri obč. volitvah večino v 1. razredu.

o **Voditelj po avstrijskih toplotih.** Železniško ministerstvo je izdalo s pomočjo avstrijskih društev za promet s tujci čedno knjižico, v kateri se nahajajo vsi podatki o avstrijskih toplotah in kopališčih. Dela se seveda reklama tudi za okolico. Ob tej priliki znova opomnimo na žalostno zapuščenost prekrasnih naših Savinskih planin glede reklame in drugih ugodnosti, zlasti glede dobrih prometnih zvez. Nemško štajersko društvo se za nje veliko ne briga, domače občine so pa vse — nazadnjaške. Kdo bo kaj storil?

o **V likvidaciji je klerikalna „kmečka hranilnica in posojilnica“** v Šmartnem v R. d. Pri ustanovitvi je sodeloval celjski — Gorišek.

o **Skupna produkcija jaje** na Štajerskem je znašala približno 80 milijonov jajc, izvaža se jih prilično 39 milijonov od te svote. Zanimiv čla-

nek o štajerskem izvozu in produkciji jajc je priobčila „Zadruga“ v št. 6. letošnjega letnika.

o **Četrti zadružni tečaj v Darmstadtu**, ki se je zaključil letošnje pomlad, sta dovršila 2 štajerska Slovenca, in sicer abs. iur. gosp. Jos. Pučnik in posestnik Fran Kopriva v Arji vasi p. Petrovčah. — Ker je pri nas še obilo dela v zadružništvu, pozdravljamo tem pristrčneje mlada zadružnika!

o **Poučno predavanje v Svičini** priredi v Menhartovi gostilni šentiljska podružnica štaj. kmet. družbe. Govori strok. učit. Erhart iz Maribora o pridelovanju krme in o živinoreji. Upamo, da slovenski!

o **Pravica v Celju in Mariboru „Marb. Ztg.“** poziva v svoji včerajšnji številki k bojkotu Robičeve gostilne v Limbušu. Mariborsko drž. praydnštvo je menda to prezrlo. — V Celju pa so slovenski listi radi vsake malenkosti konfiscirani!

o **Redek lovski plen.** Posestnik Mihelič v Krčevini pri Mariboru je vstrelil na Binkošti pondeljek v takozvanemu „burgvaldu“ dva še nedorasla jazbeca.

Po svetu.

a **Grozno točo** so imeli v onholički in rožnitalski okolici na Češkem. Okrog 10. ure zvečer je tam toča tako pobila, da se tega ne spominjajo najstarejši ljudje. Cela letošnja letina je uničena, vse potolčeno, škoda je na stotisoče.

a **Skladišče smodnika zletelo v zrak.** Iz Krakovega poročajo dne 5. junija: Danes ob 8. uri zvečer je zletelo veliko skladišče smodnika v Podgorah pri Krakovem v zrak. Pok je bil tako močan, da so ga s truščem podirajočega se zidovja slišali v celem mestu in daleč naokoli. Vsled zračnega pritiska je popokalo več tisoč šip na oknih. 24 vojakov je baje našlo pri eksploziji smrt, več drugih ljudi je težko ranjenih. Vojaki in požarni bramborci so takoj prihiteli na pomoč in so zaprli celo okolico, ker se je bati nadaljnjih eksplozij. Pravi vzrok nesreče je še neznan. Nekateri trde, da je udarila strela v smodnišnico, ker je bila ravno nevihta v mestni okolici.

a **Velikanski požar.** Iz Moskve poročajo dne 5. junija: Od včeraj popoldne so velika skladišča Moskovsko-Kazanske železnice v plamenu. 20 velikih zalog, 6 gotovih tovornih vlakov in 4 stroji so žrtve požarja. Požarne brambe se mrzlično trudijo, da bi zadušile ogenj. Škoda je za več milijonov rubljev.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Včerajšnja poročila.

v **Dunaj**, 6. junija. V vladnih krogi upajo obe politični skupini v državnem zboru tako sprijazniti, da bi se pri skupni seji vodij nemških in slovenskih strank doseglo, da bi bil meritum Šusteršičevega predloga enoglasno sprejet. Poljska ljudska stranka vstraja pri svojem sovražnem stališču proti ministru Bilinskemu.

v **Budimpešti**, 6. junija. Danes se je vršil tu zbor zaupnikov neodvisne stranke vprilog ustanovitvi neodvisne ogrske banke. Vodje Kossuth, Apponyi in Justh so manjkali. Zbor je sprejel več resolucij, med njimi tudi jedno, ki pravi, da naj stranka neomahljivo vstraja na stališču, da se ima do 1. 1911 ustanoviti samostalna ogrska banka.

v **Krakov**, 6. junija. Pri eksploziji smodniškega skladišča v Podgorcih je bilo vrženih 17 tisoč komadov šrapnelov, granat in streljiva za puške več kilometrov daleč. Na Vieličkovski cesti, v vasi Mala Duhacka in na postaji Podgorce-Plaszow je poškodovanih veliko poslopij. Škoda znaša 1 milijon kron,

K sreči je eksplodirala samo zaloga št. 5; vsebina ostalih 4 je ostala nepoškodovana. Užgala je strela. Več civilistov je lahko poškodovanih, od vojakov ni nikdo mrtev.

v Černovici, 6. junija. Danes se je utrgal nad mestom oblak. Glavni kolodvor je poplavlila voda.

Glasovanje o dr. Šusteršičevem nujnem predlogu.

v Praga, 7. junija. (Brz. „Nar. D.“) „Nar. Listy“ vidijo v izjavi izvrševalnega odbora nemške narodne zveze popušcanje v prašanje bosanske agrarne banke in nagnenosti h kompromisu. Odvisno je od zmagonosne opozije, ali bo voljna sprejeti ta kompromis, ali se bo raje dalje borila proti madžarski agrarni banki.

Ogrska ministerska kriza.

v Budimpešta, 7. junija. (Brz. N. D.) Trgovinski minister Franc Kossuth je danes in minister notranjih zadev Julij Andrassy bo jutri odpotoval na Dunaj, kjer ju bo jutri sprejel cesar v posebni avdijenci.

Proračunski odsek.

d Dunaj, 7. junija. (Brz. „N. Dn.“) Proračunski odsek nadaljuje danes zvečer razpravo o proračunu. Na dnevnem redu je proračunska postavka za naučno ministerstvo.

Proti madžarski agrarni banki za Bosno in Hercegovino.

Ljubljana, 7. junija. (Brz. „N. Dn.“) Včeraj je priredila slov. ljudska stranka dobro obiskano protestno zborovanje proti madžarski agrarni banki. Dr. Lampe je izvajal, da bo ta oderuška agrarna banka prisilila kmete, da se izselijo v Ameriko. Bodoči jarem, ki ga bodo morali nositi bosanski kmetje, bo hujši, ko je bil turški. Jugoslovan-

skim poslanecem se je izreklo popolno zaupanje. Na predsedništvo državnega zbora se je odposlala sledeča brzojavka: „Današnje zborovanje slovenske ljudske stranke odobrava junaški boj svoje delegacije v državnem zboru proti madžarski agrarni banki za Bosno in Hercegovino. Doli z oderuštvom! doli s tiranstvom! Živila socijalna in narodna pravičnost! Boj izkoriščevalcem ljudstva!“

Sestanek nemškega cesarja z ruskim carjem.

a Rim, 7. junija. (Brz. „Nar. Dn.“) „Giornale d' Italia“ piše o sestanku cesarja Viljema s carjem Nikolajem, da se tako ustvari novo grupiranje velevlasti. Angleško-francosko-ruska zveza je falirala in Rusija se hoče trozvezi približati. Središče svetovne politike bo zopet postal Berlin.

Turčija.

a London, 7. junija. (Brz. „Nar. Dn.“) Iz Carigrada poročajo, da Turčija na tistem oborožuje armado in mornarico, da bodo čete velevlasti lahko zapustile Kreto. Vojni načrt za eventualno vojsko z Grško je baje že izgotovljen.

Burni prizori v ruski dumi.

a Petrograd, 6. junija. (Brz. „Nar. Dn.“) Pri včerajšnji obravnavi zakonske predloge o verski prostosti je prišlo do burnih prizorov. Škof Evlogij je v neki osebni opazki žalil glavnega poročevalca zakonske predloge. Predsednik Meiendorff, je opomnil govornika naj se diži okvira osebne opazke, kar je povzročilo na skrajni desnici grozen hrup. Slišali so se kliči, da se tujec upa počevati pravovernega škofa, doli z Nemci in enaki.

Različne vesti.

v Stockholm, 7. junija. (Brz. „Nar. D.“) Povodom 100 letnice ustave so se

vršile po celi deželi velike narodne slavnosti.

v Petrograd, 7. junija. (Brz. „Nar. Dn.“) Od včeraj je zbolelo na koleri 9 oseb, 2 sta med tem že umrli. Sedaj je vseh skupaj 19 oseb zbolelih.

Kranjske novice.

Slovenski katoliški župnik proti obisku škofa Jegliča v Ameriki. Župnik Ivan Smolej je objavil v „Glasu Naroda“ članek, v katerem se ostro izreka proti obisku škofa Jegliča v ameriških slovenskih naselbinah, ker je glavni namen tega obiska reklama in beračenje za škofove zavode. Ameriški Slovenci imajo dovolj lastnih potreb. Radi sicer žrtvujejo za narodne stvari, kakor je družba sv. Cirila in Metoda itd., a za stvari, katere je vzplodilo brezmiselno in fanatično strankarstvo, naj skrbi stranka in njena lastna duhovščina v domovini. Kranjskega fanatizma pa v Ameriki ne rabimo. Taka nakana naj se kratkoma odbije. Članek jasno priča, kako mnenje imajo v Ameriki živeči slovenski duhovniki o ljubljanskem škofu in njegovih ciljih.

Primorske novice.

a Bolgarski kralj Ferdinand se je na svojem potovanju v Ischl mudil v Reki. Včeraj se je odpeljal naprej.

a Izseljevanje zopet narašča. V soboto popoldne je odplul parnik „Pannonia“ iz Reke s 1000 hrvaškimi in ogrskimi izseljenci v New-Jork.

a Čipkarska šola se otvori v kratkem v Sovodnjah pri Gorici.

Loterijske številke.

Linc, dne 7. junija 1909: 85, 20, 62, 39, 78.
Trst, „ „ „ „ 3, 6, 38, 60, 4.

Listnica uredništva.

Hrastnik: Oprostite, stvar je v Celju nevarno priobčevati. Mialimo, da si bodele pomagali brez tega. Pozdrave! Ljutomer: Imamo že daljši dopis. Prisrčna hvala in priporočilo!

Kupujte narodni kolek!

Spreten in zanesljiv

akviziter

obenem potovalec za „Nar. Dnevnik“ in „Narodni List“ se proti primerni proviziji takoj sprejme. — Ponudbe je vpslati „Nar. založbi v Celju“.

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru

v dr. Rosinovi hiši, Tegethoffova c. št. 16

se priporoča slavnemu občinstvu v izdelovanje vsakovrstne obleke za gospode. — Velika zaloga blaga na razpolago. 39 51—18

Cene nizke. — Postrežba točna.

Edina narodna trgovina s čevlji

Štefan Strašek, Celje

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev za dame in gospode kakor tudi za otroke v najfinjši izpeljavi. — Velika izber lakastih in belih glace čevljev. Vse po najnižjih cenah. Postrežba solidna in točna. Daje se tudi na obroke. 56 10-7

„Narodna založba v Celju“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“

I. zvezek.

Vsebina: Gogolj, **Strašno maščevanje**. Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj, **Nos**. Poslovenil Gregorij (106 strani). Cena okusno broširanemu izvodu 80 v, po pošti 90 v.

„Uvod v narodno gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi „Petit manuel d' economie pratique“, uredil dr. Vekoslav Kukovec (160 strani). Cena 1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetskega koledarja za l. 1909“

s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom, zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi zastonj proti povrnitvi poštnine.

Ignacij in Vera Založnik naznanjata sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je Vsemogočni njuno ljubljanko

Verico

v nežni starosti 4 1/2 meseca danes ob 10. uri ponoči odpoklical v nebeško kraljestvo.

Pogreb se vrši v torek, dne 8. t. m. popoldne ob 5. uri od župne cerkve na tukajšnjo pokopališče.

Slovenska Bistrica, dne 6. rožnika 1909.

Zvezna trgovina

Rotovška ulica 2 v Celju Ček. rač. št. 75.221

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem priporoča: kan-celljski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavitki za urade v raznih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3.

Cek. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitate v koš. Sleherni ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejmemniku usili nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potruji v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zvezna tiskarna v Celju, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je „Zvezna tiskarna v Celju“. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Zvezna knjigovoznica

Schillerjeva cesta 3 v Celju Schillerjeva cesta 3

Svoji k svoji

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradam v izdelovanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najpriprostejše do najfinšje izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadrugne knjižnice s črnim, zlatim in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natis na trakove. Časopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Aktualni fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.